

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли)“

Автор на дисертационния труд: Пламен Георгиев Петров, редовен докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет – Пловдив

Тема на дисертационния труд:
„Стратегия за управление на комуникациите в лозаро-винарските предприятия“

Рецензент: Проф. д-р Иван Йочев Боевски, Нов български университет, област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 **ИКОНОМИКА (БИЗНЕС МАРКЕТИНГ И БИЗНЕС МЕНИДЖМЪНТ)**, определен за член на научното жури със заповед № РД-16-477/02.04.2026 г. на Ректора на АУ – Пловдив.

Моето становище е разработено при спазване на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, ППЗРАС в Аграрен университет, Пловдив и при изпълнение на научно-метричните критерии за ПН 3.8, „Икономика“ за получаване на образователната и научна степен „доктор“.

1. Кратко представяне на кандидата

Кандидатът Пламен Георгиев Петров е редовен докторант в катедра „Мениджмънт и маркетинг“ към Аграрен университет – Пловдив от 2023 г. Той притежава богата интердисциплинарна подготовка – магистър по икономика и мениджмънт на туристическия бизнес, бакалавър по управление на регионалното развитие, както и обучение по право. Професионалният му опит включва над двадесет години управленска дейност в туристическия сектор, включително позиции като оперативен мениджър, мениджър ключови клиенти и специалист по туроператорска дейност. Тази професионална биография свидетелства за задълбочен практически опит в управлението на организационни комуникации, преговори и екипи, което създава солидна база за научното му изследване.

2. Актуалност на проблема

Темата на дисертационния труд е безспорно актуална и значима както в теоретичен, така и в приложен аспект. В условията на силно конкурентна и динамична пазарна среда лозаро-винарските предприятия са изправени пред необходимостта от повишаване на своята адаптивност, организационна ефективност и конкурентоспособност. Комуникациите

– вътрешни и външни – се превръщат в ключов фактор за устойчиво управление, тъй като обуславят качеството на управленските решения, координацията между структурните звена и взаимодействието със заинтересованите страни.

Авторът правилно извежда стратегическото управление на комуникациите като решаващ елемент за успешното функциониране на лозаро-винарските предприятия, особено в контекста на променящи се пазарни изисквания, нарастващи потребителски очаквания и необходимост от бърза организационна адаптация. Изследването има висока практическа стойност за аграрния сектор и по-конкретно за винопроизводителния бизнес.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана – да се анализират основните фактори на бизнес средата, които определят ефективността на комуникациите, и да се предложи модел на стратегия за управление на комуникациите в лозаро-винарските предприятия. Формулираните изследователски задачи са логически последователни и напълно съответстват на целта и предмета на изследването.

Основната теза – че комуникациите са важен елемент от ефективното управление на лозаро-винарското предприятие и тяхното стратегическо управление повишава неговата конкурентоспособност – е аргументирана и последователно защитена.

Използваните методи включват анкетен метод, метод на експертната оценка, хи-квадрат анализ, сравнителен метод, логически анализ и синтез. Те са адекватно подбрани и позволяват надеждна емпирична проверка на изследователските хипотези. Особено положително следва да се оцени използването на статистическия модел с коефициент на Крамер за измерване силата на връзките между изследваните фактори.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати

Дисертационният труд е в обем 132 страници и съдържа 36 фигури и 6 таблици, което осигурява много добра визуализация на резултатите. Структурата е логически издържана и включва въведение, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Представянето на резултатите е ясно, систематизирано и аналитично издържано.

Особено положително впечатление прави богатият графичен материал, който подпомага разбирането на взаимовръзките между факторите, влияещи върху комуникационния процес в лозаро-винарските предприятия.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература

Дисертационният труд се отличава с добра теоретична обосновааност и висока приложна насоченост. В първа глава авторът извършва систематизиран и задълбочен анализ на същността на комуникациите, комуникационните процеси, комуникационните мрежи, лидерството, конфликтите и преговорите в организационна среда. Теоретичният обзор е добре структуриран и демонстрира добро познаване на класическите и съвременните концепции в областта на организационното управление.

Особено силна страна на изследването е интегрирането на комуникацията като управленска функция с лидерските умения, конфликтния мениджмънт и организационната адаптация. Авторът успешно показва, че комуникационният процес не е изолиран елемент, а органична част от стратегическото управление на предприятието.

Втората глава съдържа детайлен анализ на комуникационната среда в 52 лозаро-винарски предприятия от Южния централен район на България. Изследването обхваща реални организационни структури, стилове на ръководство, комуникационни бариери, ефективност на обратната връзка, вътрешна и външна среда на комуникация. Емпиричният анализ е един от най-силните аспекти на труда, тъй като е базиран на реални данни и позволява извеждане на практически значими изводи.

Особено ценна е третата глава, където се предлага модел на стратегия за управление на комуникациите в лозаро-винарските предприятия. Разработеният стратегически модел е оригинален авторски принос и включва ясни принципи, алгоритъм за внедряване, развитие на комуникационни умения и профилиране на обучения за персонала. Този модел има висока степен на приложимост и може да бъде използван като практичен инструмент в управлението на предприятията от сектора.

Използваната литература е релевантна и адекватна на тематиката, включва както български, така и чуждестранни източници. Литературният обзор е добре интегриран в анализа, а цитирането е коректно и подпомага научната аргументация.

В обобщение, резултатите са интерпретирани убедително, логично и в пряка връзка с поставените цели и задачи. Дисертационният труд представлява цялостно и завършено научно изследване с ясно изразен принос към теорията и практиката на управлението.

6. Приноси на дисертационния труд

Научни приноси:

1. Систематизирани са основните теоретични постановки относно комуникациите в управлението на лозаро-винарските предприятия.
2. Разработен е методологически подход за анализ и оценка на комуникационния процес в лозаро-винарските предприятия.
3. Създаден е авторски модел на стратегия за управление на комуникациите в лозаро-винарския сектор.

Научно-приложни приноси:

1. Идентифицирани са ключови фактори и бариери, влияещи върху ефективността на комуникациите в предприятията.
2. Доказани са статистически значими зависимости между комуникационните фактори и конкурентоспособността на предприятията.
3. Разработената стратегия може да бъде използвана като практичен инструмент за повишаване на организационната ефективност.

7. Критични бележки и въпроси

Наред с безспорните достойнства на труда могат да бъдат направени и някои препоръки. Би било полезно в емпиричната част да се представи по-подробна характеристика на изследваните предприятия по размер, икономически показатели и пазарен дял. Това би позволило още по-прецизна интерпретация на резултатите.

На места теоретичните постановки и авторските интерпретации могат да бъдат по-ясно разграничени, което би направило личният научен принос още по-видим.

Наблюдават се отделни редакционни и стилови неточности, които следва да бъдат изгладени при окончателното редактиране на текста.

Въпрос към докторанта: Как предложеният стратегически модел за управление на комуникациите може да бъде адаптиран при малки семейни лозаро-винарски предприятия с ограничен човешки ресурс?

8. Публикувани статии и цитирания

Представени са публикации по темата на дисертационния труд, които отразяват основни аспекти на изследването. Те съответстват на минималните изисквания за защита на дисертационен труд. Не са представени данни за цитирания.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на приложените научни методи, коректно проведените анализи и аргументирано формулираните изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрен университет – Пловдив за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на уважаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Пламен Георгиев Петров образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „**Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли)**“.

Дата: .15.-52026 г., София

РЕЦЕНЗЕНТ:

(Иван Йочев Боевски)